

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.000
Letna naročnina L. 2.000
Letna inozemstvo L. 3.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVII. - Štev. 13 (838)

Gorica - četrtek 25. marca 1965 - Trst

Posamezna številka L 50

DIALOG Z NASPROTNIKI

Na praznik sv. Jožefa, 19. marca, je sv. oče Pavel VI. opravil sv. mašo v sami baziliki sv. Petra. Prisostvovali so ji številni člani italijanskega krščanskega delavskega združenja ACLI ter mnogi romarji iz vseh krajev sveta.

Sv. oče je izbral navzočnost predstavnikov krščanskih delavcev, da jim je med drugim podal nekaj smernic glede dialoga, ki ga terjajo vsakdanje življenje in delo z našimi idejnimi nasprotniki. Naj sledijo njegove misli!

POKLIC KRŠČANSKEGA DELAVCA JE TEŽAK

Obstoja težava — je dejal sv. oče —, ki je takorekoč vračena v poklic krščanskega delavca. Gre namreč za zadržanje, za dialog, za odnos, ki naj ga ima krščanski delavec do tovarišev, ki imajo popolnoma nasprotna gledanja do vere in morale.

Težko je živeti v takem okolju, pa mu ne podleči, imeti tovariše v delu ter prijatelje, pa se jim ne pridružiti, delati skupaj, pa ohraniti svoje stališče, boriti se za skupne interese, pa istočasno ohranjati lastno pojmovanje življenja.

Zato so tembolj vredni občudovanja vsi tisti krščanski delavci, ki se znajo upirati sovražni propagandi in ji ne podležejo, ki se ne bojijo groženj, ki ne klonajo lažnim obljubam in ki znajo ohraniti svojo osebo svobodo kljub silnemu pritisku in čaru zmotnih ideologij ter organizacij, ki jih podpirajo in ponujajo delavskemu svetu.

Ta težava, ne kloniti pred nasprotnikom, se pokaže še večja, kadar se zdi, da gre za idealno obrambo skupnih pravic, podtalno pa se prav to obrambo izrablja za proticerkveno nastopanje, za širjenje ozko-srčnega ateizma in podpiranje totalitarnih režimov.

V vseh teh primerih je sklicevanje na delavsko enotnost pri katoliških masah neiskreno in samo v to usmerjeno, da se te mase uporabi za koristna sredstva pri dosegu brezbožnih ciljev.

RAZGOVOR NE POMENI POPUSCANJE
Zato je treba jasno pibiti: razgovor katoličanov z idejnimi nasprotniki ne sme nikdar poznati popuščanja na račun katoliških načel ali blagohotnega sprejemanja nasprotnikovih stališč.

Enotnost delavskih mas ne pomeni usuijenja katoličanih idej, metodam in organizacijam, ki so v jasnem nasprotju z vsem, kar je kristjanom najdražje: z versko svobodo, z državljanskimi pravicami in krščanskim pojmovanjem sodobne družbe.

Prav je, da je krščanski delavec spoštljiv in lealen do svojih stanovskih tovarišev, a nikdar na račun svojega notranjega prepričanja. Prav je zato tudi, da kristjan svojemu bližnjemu razumeti, kako so dostikrat brez podlage pomisleki nevarnih ljudi zoper izraze verskega življenja in da je za človeka, ki misli s svojo glavo, nečastno če samega sebe oropa dobrih kot so resnica, upanje, življenjski pogum, ki so vsebina krščanskega veselega izročila, svetega evangelija.

CERKEV JE VESELA DELAVSKE PRISOTNOSTI V SVETU

S tem pa je že jasno povedano, da je krščanski poklic nujno povezan z žrtvijo; ta poklic zahteva močan in premočrten značaj, sposobnost za pogumno pričevanje vere, pa tudi pripravljenost za dobroto, odpuscanje, potrpežljivost, molk in ljubezen, pa naj gre še za tako težke in grenke trenutke vsakdanjega življenja.

Cerkev je pa tista, ki bo svoje ljubljene sinove, krščanske delavce, vedno skušala razumeti, jih podpirati in jim biti v pomoč. Zato jih bo vedno vzpodbujala, da v krščanskem občestvu na organiziran način prispevajo k uspešnosti njenega dušnopastirskega dela, istočasno pa bo blagoslavljala njih napore in se veselila njihove navzočnosti v današnjem zmaterializiranim in od zločestih idej razbičanem svetu.

Bonn in Izrael

Izraelska vlada je formalno sprejela predlog kanclerja Erharda o vzpostavitvi rednih diplomatskih odnosov z Zahodno Nemčijo. To odločitev je sprejela izraelska vlada po ganljivi razpravi v parlamentu, saj gre za revolucionaren dogodek v zgodovini izraelsko-nemških odnosov. Usmrtitev šestih milijonov Judov v nacističnih taboriščih v drugi svetovni vojni je med preživelim judovskim ljudstvom in nemškimi ljudstvom ustvarila globok prepad, nad katerim je šele sedaj bila vzpostavljena prva trdnjša brv. Kljub temu, da se je povojna Nemčija izkazala pripravljeno povrniti odškodnino za žrtve nacistov in jo tudi skoro v celoti izplačala, niso bili še Izraelci psihološko pripravljeni, da navežejo z Nemčijo normalne odnose kot z ostalimi državami. Tudi zadnja Erhardova ponudba jih je našla še dokaj nepripravljene, da premagajo notranji konflikt »med razumom in srcem«. Šele po treznem preudarku so se odločili za »razum« in sklenili postaviti kamen pozabe na žalostno preteklost izpred dvajsetih let.

REAKCIJA ARABSKIH DRŽAV

Trinajst arabskih držav, zbranih na izredni konferenci v Kairu, je načelno sprejelo odločitev, da odgovorijo na izmenjavo poslatištev med Bonnom in Izraelom s prekinitvijo odnosov z Zahodno Nemčijo ter gospodarskim bojkotom. Prvi korak je bil storjen s tem, da so arabske države odpoklicale iz Bonna svoje veleposlanike, toda glede ostalih dveh ukrepov so se med Arabci pojavila različna stališča. Resne pomisleke o umestnosti in koristnosti glede prekinit-

Georgij Dež umrl

Predsednik državnega sveta (državni poglavar) ljudske republike Romunije in prvi tajnik romunske komunistične partije je prejšnji teden umrl po dolgi in hudi bolezni. Usoda je hotela, da so ga ravno nekaj ur prej ponovno potrdili za državnega poglavarja. Za njegovega naslednika bo verjetno imenovan sedanji predsednik vlade George Maurer.

Pokojni predsednik se je rodil l. 1901. V komunistični partiji je vedno zavzemal visoka mesta. Leta 1948 se je postavil proti Titu, toda po Stalinovi smrti se je moral z njim spraviti in ga je celo začel posnemati, izkoriščajoč spor med Moskvjo in Pekingom.

Neuspeli gaullistov v Franciji

Zadnje občinske volitve v Franciji niso prinesle degollistični stranki zaželenih uspehov. Dve tretjini od 158 mest z nad 30 tisoč prebivalci je potrdilo zaupanje do sedanjim upravam. Zaradi tega so v vladni stranki začeli biti pozorni, zakaj tolikšna statičnost volivcev. V primerjavi s političnimi volitvami iz leta 1962, ko je degollistično gibanje odneslo izredno zmago, predstavlja obdržanje položajev upravnih volitev iz leta 1959 neuspeh.

Najbolj hrupen poraz pa je Gibanje za novo republiko doživelo v Parizu, kjer je izgubilo večino v občinskem svetu.

Nove vatikanske znamke

16. marca so vatikanske pošte izdale spominske znamke na kanonizacijo ugandskih mučencev.

ve odnosov in gospodarskega bojkota Zahodne Nemčije so izrekli predstavniki Maroka, Libije in Tunizije. Kot stvaren politik je tunizijski predsednik Burgiba ugotovil, da bi od takega koraka imele več škode arabske države kot Zahodna Nemčija.

V nekaterih arabskih prestolnicah je prišlo v zvezi z naznanilom o vzpostavitvi odnosov med Bonnom in Izraelom do protinemških demonstracij. V Bagdadu so demonstranti napadli in zažgali nemško veleposlaništvo.

Kar se gospodarskega bojkota tiče, utegnejo nekatere arabske države odpovedati Zahodu petrolejske dobave. Toda strokovnjaki pripominjajo, da ta ukrep ne bi bil učinkovit, ker je danes tržišče s petrolejem bogato založeno. Nereseno ostaja vprašanje, komu naj arabske države prodajajo svoj petrolej, če ga odpovejo Nemčiji in drugim zahodnim državam.

Zvišanje minimalnih penzij

V okviru velikopoteznega načrta za poživljenje narodnega gospodarstva je italijanska vlada s posebnim dekretom odredila vrsto ukrepov socialnega značaja. Izboljšav, ki jih predvideva zakon, je več vrst glede na kategorijo upokojujencev, katerim so namenjene. Važno je to, da bodo teh ugodnosti v večji ali manjši meri vsi deležni. In takih prizadetih ni malo. Računajo, da jih je v Italiji kakih šest milijonov. To so vsi tisti, ki so zavarovani pri Socialnem skrbstvu (INPS) in sicer industrijski delavci, neposredni obdelovalci, koloni, splovinarji in obrtniki. Oglejmo si na kratko, katere in kakšne so te nove socialne izboljšave.

1) Vse, pravkar našete kategorije delavcev, ki plačujejo prispevke socialnega zavarovanja, so od nosno bodo deležne minimalne penzije v višini 12.000 lir ne glede na število vplačanih prispevkov. Pri tem pridejo v poštev predvsem neposredni obdelovalci, koloni in splovinarji, ki so doslej prejeli 10.000 lir penzije na mesec. Od 1. januarja 1965 naprej se jim penzije zvišajo za 20%, to se pravi, da bodo odslej prejeli 12.000 lir (minimalna penzija).

2) Vsem tistim, ki so doslej prejeli penzije od 12.000 lir naprej, se jim te avtomatično zvišajo za 30% (od 12 pridejo na 15.600 lir ter od 15.000 na 19.500 lir).

3) Vse ostale višje penzije se zvišajo za 20%.

4) Upokojujencem se zvišajo tudi družinske doklade: za vsakega člana bodo dobivali 2500 lir več na mesec.

To so glavne ugodnosti zadnjih vladnih ukrepov, ki imajo ta smoter, da bi se z zvišanjem kupne moči velikega števila ljudi, zvišala prodaja potrošnih dobrin, ki je zaradi gospodarske recesije občutno upadla.

Najpomembnejša pridobitev pa je po zakonu zajamčena minimalna pokojnina v višini 12.000 lir. S tem je postavljena osnova za splošno socialno zavarovanje vsem državljanom, kakor je izvedeno v skandinavskih državah.

Nova zmaga astronautov

Rusija slavi te dni novo zmago nad vesoljem. Kozmonavta polkovnika Pavel Beljajev in Aleksej Leonov sta z uspehom izvršila nov, nadvse drzen vesoljski poskus. Moža z železnimi živci sta odpotovala v zračne višine z vesoljsko ladjo »Voshod 2«. Ko je ladja dosegla višino 495 kilometrov, sta si privoščila kratek sprehod po vesolju. Leonov je zapustil ladjo in dvajset minut plaval po vesolju. Obločen v poseben vesoljski zaščitni oklep je v ozračju breztežnosti z izredno spretnostjo in do potankosti dovršenimi gibi izvršil izven ladje razna opazovanja biološkega in zdravstvenega značaja ter preizkusil razne sisteme na vesoljski ladji.

Na milijone televizijskih aparatov vsega sveta je oddajalo, bi rekli, »blazni« podvig ruskega astronauta. Saj bi zadostoval en sam zgrešen gib, da bi se astronaut za vedno oddaljil od kabine in izginil v vesolju.

Ko je Leonov zapustil vesoljsko ladjo, je plaval izven nje z isto hitrostjo kot ladja sama, to je 8 km na sekundo. Z ladjo je bil povezan s posebnim kablom, po katerem je iz ladje prejemal kisik in bil telefonsko povezan s tovarišem ter se potom kabla spet povrnil v ladjo.

Vsemirski ladja »Voshod 2« je ostala v vesolju 26 ur in je 17 krat obkrožila Zemljo ter dosegla rekordno višino 495 km. Pristala je v petek, 19. marca ob 10.02 po srednjeevropskem času na področju Perm zahodno od Urala, nad tisoč km proč od točke, kjer bi se morala spustiti na zemljo.

Pozneje se je zvedelo, da je začetek požara, ki je nastal zaradi trenja z zračnimi plastmi, poškodoval antene na vesoljski ladji in kozmonavta sta bila primorana ročno voditi ladjo in napraviti še en polet okrog zemlje, predno sta pristala. To je bil vzrok, da ju je zaneslo preko Urala, mesto da bi pristala v Kazakstanu ob Kaspijskem morju. Sovjetska kozmonavta, ki so ju mnogi imeli že za mrtva, spričo molka zadnjih ur njunega poleta, sta se sedaj že prikazala v javnosti in podrobno popisala čudovita doživlja njunega poleta.

Dne 23. marca jima je Moskva priredila veličasten sprejem. Znova je človeški ra-

zum triumfiriral nad brezdušno materijo.

Medtem poročajo iz Cape Kennedy v Ameriki o ponovni zmagi ameriških kozmonavtov, ki nikakor nočejo zaostati za ruskimi. Tudi tu sta »dvojčka« Grissom, ki je že bil v vesolju in John Young z vesoljsko kabino »Ranger 9« trikrat obkrožila zemljo in pristala nato v bližini Bahamskih otokov. Ostala sta v ozračju 4 ure in 52 minut. V tem času sta trikrat menjala smer ladje, kar se je v zgodovini vesoljskih poletov prvič zgodilo, ter iz eliptičnega prešla v okrogli tir. Napravila sta tudi vrsto zelo važnih znanstvenih poskusov.

Uveljavitev peronistov v Argentini

V splošno presenečenje političnih opazovavcev je stranka bivših peronistov na parlamentarnih volitvah 14. marca dosegla velik uspeh, ki je presegel vsa pričakovanja in napovedi. Vseh volivnih upravičencev je bilo približno devet milijonov. Od teh je stranka bivšega predsednika Perona »Unión Popular« prejela 2.770.755 glasov, radikalna stranka, ki je na vladi, pa 2.625.771.

Iz rezultatov je razvidno, da je peronistična stranka, o kateri so nekateri sklepali, da je v razsulu, druga politična sila v državi. V parlamentu bo imela 34 poslancev.

Tako prodorna uveljavitev peronistov je presenetila vse domače in tuje politične kroge. Vlada predsednika Illija jih je priprila k volitvam v tistem upanju, da se je peronizem v Argentini preživel. V resnici pa se je izkazalo, da ima to gibanje globlje korenine, kot bi kdo utegnil sklepati. Računajo, da so zanje glasovali vsi, ki so s sedanjim gospodarskim in političnim stanjem v državi nezadovoljni. Ne smejo pozabiti, da so jih podprli tudi komunisti, čeprav ustanovitelj in duhovni vodja Peron uživa gostoljubnost španskega diktatorja generalissima Franca, katerega komunisti brez pridržkov označujejo za fašista!

Afro-azijski študentje

Med najvažnejša vprašanja dežel »v razvoju« Azije in Afrike spada zadeva izobrazbe tamošnje mladine. Vedno večje številce študirajoče mladine iz teh dežel prihaja v »civilizirani« svet, kjer obiskuje visoke šole ali pa kličejo te države strokovnjake evropske civilizacije v njih dežele, v kolikor že le-ti niso prišli tjakaj.

Se vse bolj kot v deželah »starega sveta« se bje boj za mladino v deželah, ki so v razvoju. Tudi na tem področju se komunisti skušajo odločilno uveljaviti in ne štedijo z materialnimi sredstvi. Na široko odpirajo svoje visoke šole mladini iz afro-azijskih dežel in tudi lepe štipendije so jim zagotovljene.

Gotovo nas bo zanimalo, kakšne uspehe imajo marksisti v tem prizadevanju. Iz uradnih statistik moremo razbrati, da je v lanskem študijskem letu študiralo na vseh univerzah vzhodnega komunističnega bloka nekaj nad 20.000 študentov iz afro-azijskih držav. Največ študentov je bilo vpisanih na univerzah Sovjetske zveze, kjer njih število ne presega 10.000; od teh je 4397 Azijcev in 1353 Afrikancev, ostali pa so iz drugih držav sveta.

Število teh študentov niti ni tako veliko, če pomislimo, da samo v majhni Avstriji študira več kot 10.000 tujih študentov. Toda pomisliti moramo, da na komunističnih visokih šolah ne predavajo čiste znanosti, marveč so njih univerze pogosto vse bolj visoke šole komunistične ideologije kot znanosti. To potrjujejo tudi izstopi vedno večjega števila afro-azijskih študentov iz univerz vzhodnih držav v zadnjih letih, ki so postali siti marksistične propagande.

Tudi na univerzah Kitajske je vpisanih 2880 študentov, večji del iz Azije. Nato pa sledijo univerze držav: Čehoslovaška z 2270 (530 iz Afrike, 233 iz Azije) študentov, Poljska s 1390 (977 iz Afrike), Bolgarija z 880 (400 iz Afrike), Madžarska z 870 in Romunija z 840 študenti. Tudi na Kubi je vpisanih 350 tujih študentov, v ostalih komunističnih državah pa še okrog 700 Afro-azijcev.

Potujoči kardinal

Nadškof iz Paderborna msgr. Jaeger, ki je nedavno postal kardinal, bo poslej štirikrat na mesec obiskal različne kraje svoje obsežne škofije, da bo nudil duhovnikom in vernikom razgovora z njim in tako poglubil osebne stike z verniki svoje škofije. Tudi je msgr. Jaeger ustanovil za večji razvoj pastoralne službe dva škofijska sveta, enega za duhovnike, drugega za laike, ki bodo vršili vse upravne naloge, ki so bile doslej zaupane duhovnikom.

Evropska pobuda Italije

Rimska vlada je predlagala, naj bi se 10. maja sestali v Benetkah zunanji ministri držav članic Skupnega evropskega tržišča, da bi razpravljali o nadaljnjih korakih gospodarske integracije šestorice.

Pobuda je naletela na ugoden odziv v Bonnu, ker je o tem argumentu pred časom govoril nemški kancler Erhardt s francoskim predsednikom De Gaulle. Zdi se, da De Gaulle ni pokazal spodbudnega razumevanja in da tega mnenja ni še spremenil.

Iz mojih srečanj s patrom Prešernom Pogreb pok. msgr. Stanka Premrla

Bilo je v dneht, ko so bile v Rimu in po italijanskih taboriščih množice slovenskih beguncev. Takrat sem pokojnega patra Prešerna prikrat videl. Bil je visok, slok, zamišljen in resen. Ker sem sam pomagal pri reševanju raznih begunskih vprašanj, s čemer se je tudi on z vso ljubeznijo bavil, sem večkrat naletel nanj. Zlasti pa potem, ko sem prišel s slovenskimi oddajami v vatikanskem in kasneje tudi v rimskem radiu.

V debatah sva bila včasih zelo živahna, toda moram v svojo sramoto priznati, da je bil vedno pater Prešeren tisti, ki me je trimoglavega po slovesu, ki je bil z moje strani včasih skoraj trd, poklical po telefonu, naj pridem čimprej k njemu. Medtem je bil vihar mimo in sva se zopet prijateljsko pogovorila. Mnogo stvari, o katerih sva razpravljala je ostalo nerešeno. Pokojni pater je bil preveč dober, da bi še tako kričeče primere reševal s silo in z oblastjo, ki jo je imel. Vedno je želel samo pomirjevati.

Na moje pripombe, da bo stališče, ki ga je zavzel v tem ali onem primeru sprčo vodilnega mesta, ki ga je imel med Slovenci v Rimu in v svetu, slabo razumljivo, mi je vedno ponavljal: »Vršim samo svojo duhovniško dolžnost, za drugo so odgovorni tisti, ki so primer urejali.«

Kadar je zvedel, da kaj ne gre kot bi moralo iti, je prizadeval poklical k sebi, da bi zadevo čimprej uredil. Takoj je hotel slišati tudi drugo stran zvona. Med prizadetimi sem bil nešteto krat tudi jaz. Ko sem ga čakal v eni izmed govornic glavne jezuitske hiše na cesti Borgo S. Spirito 5 pri Vatikanu, sem že iz njegovega obraza, ko je prihajal, videl kakšen je

položaj.

Ce je prišel z drobnim, srčastim pogledom, sem takoj dejal: »Skoda, da je g. asistent zaprl vrata za seboj. Danes bova silovito kratka.« In res sva bila. Ce pa je prišel z živahnimi koraki in mi takoj stavljal vprašanje, ki je z moje strani v odgovor nujno zahtevalo kak dovtip ali šalo, sem vedel, da bova tisti dan kramljala o kaki prijetni stvari. P. Prešeren je namreč znal biti tudi izredno družaben in se je prenekatikrat od srca nasmejal posrečnemu dovtipu.

V najinih razgovorih sva velikokrat vztrajala vsak pri svojem; toda če sem mu mogel prinesiti konkretne dokaze, je bil takoj pripravljen priznati svojo pomoto.

Bil je velik kot človek, ker je poznal vso človeško slabost. V svojem življenju nisem srečal nikogar, ki bi bil kljub svojemu dostojanstvu in oblasti tako preprost in dober kot je bil pater Prešeren. Vedno se je trudil, da ne bi delal razlike, pa najsi je govoril s papežem ali s kardinalom, z ministrom, ali s poslanikom ali s preprostim človekom. Samo tako sem mogel razumeti, da so prihajali k njemu tudi najbolj preprosti ljudje in vedno našli pri njem odprta vrata.

Skoro za vsak božič in veliko noč je prišel na moj dom. »Tole je za vas, ker je močno, tole pa za vaše otroke, ki imajo radi sladko,« je dejal in se veselo smejal, ko je videl velike otroške oči, ki so se zagledale v slaščice.

Zanimal se je za vsakogar, kako mu gre. Vesel je bil uspeha, kadar pa je bil kdo v nesreči, mu je skušal pomagati, kolikor je mogel. Kljub bridkostim, ki jih je doživljal, je vedno ščitil vsakogar, zlasti du-

hovnike. Sam je namreč ves živel duhovniškemu poklicu. Zato ni nikoli odrekal prošnji za slovensko pridigo ali za nagovor. Vsaka njegova beseda je bila skrbno pripravljena in podana z bogastvom njegovega notranjega globokega verskega doživljanja.

Največkrat sva se srečala pri slovenskih šolskih sestrah na Via dei Colli 10, kjer je dolgo let maševal in pridigal vsako nedeljo. Navadila sva se drug na drugega, tako da me je nekoč javno proglasil za svojega strežnika pri sv. maši.

In tako se je zgodilo, da sem mu stregel tudi poslednjikrat pri božični polnočnici leta 1963, pri šolskih sestrah. Morda drugi niso opazili, jaz pa sem ga dobro poznal in videl, da nekaj ni v redu. Videl sem njegove nepričakovano tresoče roke, njegov izmučeni obraz in bolečino, ko se je premikal.

Tako sem tisto polnočnico želel samo to, da bi pater Prešeren vzdržal do konca. In je, vse tri maše. Tu in tam so se mi že razklenile roke, ker sem ga hotel ujeti, predno bi se zgrudil. Toda s svojo neizrekljivo voljo je vzdržal. Skupaj sva šla v zakristijo. Kot običajno sem mu pomagal s takoj liturgična oblačila in kot vedno se je takoj obrnil, se zahvalil in voščil božične praznike meni in vsej moji družini. Skupaj smo se nato peljali domov. Govoril je z mojimi otroki, spraševal, kako študirajo, kako živimo ter se zanimal za vse. Imel sem vtis, da mu je odleglo.

Naslednje jutro pa so mi sporočili, da ga je, čim je prišel v svojo sobo, zadela delna kap. Poslej je trpel sam dolgo dobo. Že težko bolan mi je pisal s svojo lepo pisavo iz Grottaferrate, kjer se je nekoliko opomogel. Pisal je iskreno kot vedno. In kot vedno je s svojo močno roko v začetku na pismu napravil križ in končal z »vsa vdani«.

Se sem ga videl, ko je sedel za svoj god lansko leto v naslonjaču. In še takrat sem mu pomagajal. V maršičem sva se razlikovala, ker je bil on bolj razgledan, bolj untrjen, zlasti pa ker je znal bolj pozabljati in odpustiti kot jaz. Toda vedno sva bila prijatelja. Posebej sva se razgovarjala na vseh prireditvah in izletih, ki jih je prirejal družbo »Stomšek«.

V Casamari smo pred štirimi leti po sveti maši in pridigi, ki jo je kot vedno imel pokojni pater, šli v majhen gozdček na griču. Pod nami se je raztezalo žitno polje, okrog njega so bila drevesa in grmičje, v daljavi griči in v ozadju gore. Peli smo slovenske pesmi. Bil je vesel in srečen sredi med nami. V nekem odmoru se je obrnil k meni, pokazal z roko svet pod seboj in mi dejal: »Kajne, čisto tako je, kot da bi bili v Sloveniji.«

Pater Prešeren je bil namreč velik Slovenec. Naj bi zgodovina pisala o njem kar koli, eno bo moral vsakdo priznati: Bil je vzgleden duhovnik in zvest Slovenec do poslednjega srčnega utripa, do poslednje kaplje krvi. Za Slovence je bil pripravljen storiti vse. Podprl je vsako akcijo, ki je bila slovenska. On sam je šel na čelu pred nami: vzravnal, kljub številu let, odločen in neizprosno, kadar je šlo za slovenske pravice.

Ob tili večerni uri smo se pred štirimi leti zbrali pod Monte Cavo pri Rimu na poti z društvenega izleta: osemdeset Slovencev se je prišlo za roke, napravilo okrog patra Prešerna velik krog in mu zapelo pesem, ki jo je imel posebno rad: »Glej, že sonce zahaja«. To je bilo vse, kar smo mu mogli dati za njegovo ljubezen do nas. Ko sem se tisti večer poslovil od njega in ga vprašal, če je bil zadovoljen z izletom, mi je dejal: »Bilo je lepo, zelo lepo.«

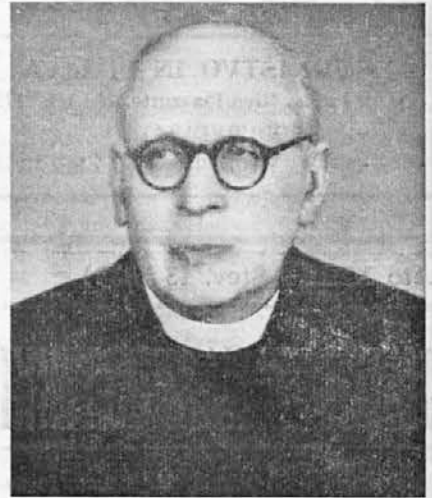
S kakšno vneto je spremljal naše slovensko društvo »Stomšek« v Rimu od njegovega začetka do svoje smrti. Ko je bil že hudo bolan, je spraševal: »Kaj pa "Stomšek"?« Ko so mu tisti, ki so se smeli k njemu, pripovedovali o naših prireditvah, se je srečen smehljaj in ponavljal: »Tako je prav!« Ob uri, ko mu je bilo zaradi boleznih posebej težko, je zaupal: »"Stomšku" podarjam vso svojo knjižnico.«

Tak je bil v življenju in tak ostane v mojem spominu. Legel je k večnemu počitku v zimski dobi, potem ko je doživel pomlad nove slovenske nadškofije, novega društvenega življenja rimskih Slovencev, novega slovenskega duhovniškega zavoda v Rimu, ki ga je sam pomagal ustanoviti ter prvega in poslednjega srečanja s tremi slovenskimi škofi. Zrušil se je kot mogočen hrast v zimskem viharju. Na nas pa je, da se mu zahvalimo za vse, kar nam je poklonil, ga prosimo, naj posreduje za nas pri Bogu in da tiho ponavlja s pesnikom: »Padaj snežec, padaj, padaj na gomila, da srce zakriješ, ki nas je ljubilo.«

ROMAN RUS, Rim

V sredo, 17. marca so v Ljubljani slovesno pokopali skladatelja msgr. Stanka Premrla. Umrli je v nedeljo opoldne possem nenadoma, saj je zjutraj bil še pri maši. Po smrti je tri dni ležal v alojzijski kapeli, kamor so ga prišle kropiti velike množice vernih Ljubljancov. V sredo popoldne so ga prenesli v stolnico, kjer je bila maša zadušnica, ki jo je daroval stolni prošt dr. Stanko Lenič, ob prisotnosti nadškofa, kapitlja in bogoslovcev ter polne cerkve ljudstva. Msgr. Lenič je ob evangeliju imel zelo lep nagovor. Na koro so med drugim zapeli pokojnikov Requiem.

Drugi del pogrebnih slovesnosti pa je bil na Zalah. Tu se je od pokojnika poslovil prof. Ramovš, ki je izrekel prisrčne besede v imenu Društva slovenskih skladateljev. Spreved se je nadaljeval do cerkve Sv. Križa na pokopališču, kjer je opravil pogrebne molitve nadškof msgr. Jože Pogačnik, nakar so pokojnega monsignorja položili v grob blizu škofov Jegliča in Vovka. Ob grobu je z izklesanimi besedami orisal lik Stanka Premrla sam nadškof. Poudaril je njegove zasluge na polju cerkvene glasbe in ni pozabil tudi

na njegove duhovniške vrline, ki so ga vse življenje odlikovale. V slovo so se oglašili še bogoslovci, ki so dolgoletnemu glasbenemu vzgojitelju celih generacij zapeli še zadnjo nagrobnico.

Sedaj počiva ta naš poloviti glasbenik, ki je podaril narodu ogromno število odličnih skladb, na ljubljanskih Zalah in tu čaka vstajenje v krogu velikih slovenskih mož.

Prosvetno delo v Števerjanu

Res je dandanes problem, kakšen način najti, da bi se bolj pritegnilo mladino iz negativnega pojmovanja, da je vsako delo na prosvetnem polju nazadnjaško.

V zadnjem času pa se, v naše veliko veselje, pojavljajo nove oblike društvenega delovanja in veliko naših ljudi se vnovič vključuje v prosvetno delo. Morda smo se res že najedli televizije, kino-predstav, motorjev in podobnega, pa se spet vračamo k duši naroda, v katerem kraljuje pesem, lepa beseda in igra. Mnoge pritegne glasba in sedaj sanjajo mladi ljudje o električnih kitarah, o baterijah in podobnem. Seveda je tudi to v nekem smislu pozitivno nagnjenje. Ni pa še to znak, da res hočemo nadaljevati naše narodne tradicije.

Slovensko katoliško prosvetno društvo v Števerjanu bo letos morda imelo na razpolago lepe prostore za svoje življenje. Veliko in lepo dvorano. Mnogo sob za vaje in podobno. Ni pa to vse. Treba je, da mladina sodeluje, da se udeležuje, da goji našo pesem in besedo; tega se odbor SKPD dobro zaveda, zato skuša na vsak način, kolikor mu njegova skromna sredstva dovoljujejo, čim bolj oživiti društveno delo in življenje ter pripraviti ugoden teren, da ko bomo imeli lastno streho, se bo to delo in življenje še bolj razcvetelo. Tako smo v zadnjem času imeli nekaj uspešnih kulturnih večerov.

V soboto, 23. februarja je bil II. kulturni večer. Na sporedu je bil film o nastanku in grozodejstvih nacizma. Mladina je lahko videla, kaj vsega so zmoezne zmotne zgrešene ideje in pojmi.

V nedeljo, 28. februarja je tudi naše društvo nastopilo na pustnem tekmovanju v Gorici. Čeprav le z eno točko, smo vendar hoteli dokazati, da želimo biti naša mladina prisotna pri vseh naših prireditvah in sodelovati z vsemi, ki ji nudijo bratsko roko.

Za pustni torek so mladi društveniki priredili pustovanje v dvorani na Križišču. Peklo, cvrlo se je in poto, da je bilo veselje.

Pa tudi resnih zadev je prav, da se mladina loti. Na III. Kulturni večer dne 4. marca smo zato povabili gospoda dr. Avgusta Siličjo, da nam je govoril o naših problemih, o težavah slovenske manjšine pod fašizmom, pa tudi sedaj. Zelo smo bili s tem večerom zadovoljni. Najprej, ker se ga je udeležilo precej mladih; veselji pa tudi, da smo iz ust tega izkušenega slovenskega moža slišali toliko zanimivih in vzpodbudnih stvari. Ploskanje ob koncu je bil iskren dokaz odobravanja vseh prisotnih.

V nedeljo, 7. marca smo imeli v gostih mlade Korošce. Zaigrali so nam na svojevrsten način Molièrovo komedijo »Scapinove zvijače«. Moramo priznati, da že dolgo časa nismo videli na odrskih deskah Katoliškega doma v Gorici tako dobro podanega dramskega dela. Erik Prunč, ki je delo režiral, je vanjo postavil toliko svoje iznajdljivosti, da so tudi dialogi, ki se ponavljajo v vseh Molièrovih komedijah in ki radi gledavce utrudijo, dobili prikužno in novo lice.

To so bile prireditve, ki jih je SKPD imelo v zadnjem času. Pa tudi za naprej imamo svoje načrte. Tako imamo v vidiku še več kulturnih večerov. Organizirali bomo veliki loterijo in korist našega župnijskega doma. Vse naše sile pa težijo k

temu, da bomo tudi letos organizirali kar se da dobro naš 1. maj, ki bo letos že petnajstič, v upanju seveda, da bo za našim delom in trudom stala in nas podpirala, kakor vedno doslej, vsa števerjanska mladina.

Rasne predsodke je treba odpraviti

Nemorálnost rasnih predsodkov in diskriminacij v odnosu do prebivalstva drugih barv je poudaril škof iz Richmonda msgr. Russel v posebnem pozivu na duhovščino in vernike svoje škofije. V Richmondu v ZDA je namreč v teku organizirana kampanja ob sodelovanju s protestantsko in judovsko skupnostjo, da bi prepričali prebivalstvo o nesmiselnosti rasnih predsodkov.

Misijonar Kladnik piše

Iz uže Afrike, kjer deluje naš misijonar Albin Kladnik, smo prejeli pismo, iz katerega povzemamo naslednje novice:

»Večkrat obujam lepe spomine na tisti kratki čas, ki sem ga prebil v lepi Gorici. Medtem sem bil prestavljen v novo župnijo. Tukaj je malo mesto White River s krasno okolico in prijetno klimo večne pomladi. Vsa okolica je polna subtropskega sadja, pomaranč, banan itd. Moja župnija meji na svetovnoznani živalski park "Krugger Park", ki je tako velik kot cela Slovenija. Od enega konca do drugega je 500 km. Tam živijo na svobodi divje živali vseh vrst: levi, leopardi, povodni konji, sloni, bivoli in druga zverjad. Zato prihaja v mojo župnijo mnogo turistov iz vsega sveta.

Župna cerkev je posvečena sv. Pavlu. V župniji je tudi precej belih Evropejcev vseh narodnosti, največ Angležev in še celo ena hrvaška družina. Sorazmerno so kar dobri kristjani, vsaj 80% jih gre vsako nedeljo k maši. Tudi do mene so dobri. Poleg njih pa moram skrbeti še za misijon z 10 podružnicami. Na podružnicah pa so sami zamorci. Ze v tem letu sem jih krstil 46. Mnogo drugih (146) se jih pripravlja na sv. krst. Vsako nedeljo imam po tri maše. Najprej v farni cerkvi, potem pa še dve na podružnicah, kje daleč v hosti. Tako mi dela ne manjka.

Poleg tega so me imenovali še za ekonoma vse naše družbe v misijonu. Rad bi se otresel te nadležne službe. Prav te dni sem kupil lepo posestvo s krasnim vrtom in hišo za naše stare in bolehe misijonarje, obenem pa tudi kot počitniški dom za mlajše, da se bodo lahko kdaj tudi nekoliko oddahnili od dela. Kraj vsem zelo ugaja. Leži na nizkem hribu s krasnim razgledom. Stana tu nikoli ne zapade, da o snegu sploh ne govorimo. Tak dom nam je bil zelo, zelo potreben. Do sedaj nismo vedeli, kam bi se zatekli za par dni, da bi se odpočili. Tudi za bolehe in stare misijonarje se ni dovolj skrbelo. Zaradi pomanjkanja misijonarjev so torej predstojniki uvideli, da se mora tudi za misijonarje skrbeti. Do sedaj so menili, da smo mi le delovni volji, ki naj le garajo...

Priporočam se v molitev vsem onim, ki se me še spominjajo.

Lepe pozdrave vsem!

ALBIN Kladnik

Postne postaje sv. očeta

Sv. oče Pavel VI. je v nedeljo, 21. marca obiskal rimski mestni predel Pranestino. Vodil je najprej postno procesijo okoli cerkve, nakar je v cerkvi daroval sv. mašo v italijanskem jeziku. Ob evangeliju je sv. oče povzel misli iz evangelija in dejal, da so tudi danes, kakor ob času Kristusa ljudje, ki se imajo za modre in dobre, tudi če zavračajo Kristusov nauk. Spet drugi so, ki Kristusa zanikajo, hočejo pa od njega, kakor farizeji vidne čudeže. Kristus pa hoče, da se zanj prostovoljno odločimo. Na koncu je sv. oče pozdravil tudi tiste »prostovoljne odsotne«, vse, ki so daleč, vse brezbrizne in nam sovražne, katere pa bomo skušali na vse načine približati, kajti do njih gojimo le čustva miru, odpustčenja in ljubezni.

Župnije v Rimu

Rimska župnija šteje 2.250.000 prebivalcev in je razdeljena na 225 župnij. 96 župnij upravljajo škofijski duhovniki, 129 pa duhovniki raznih redov in kongregacij.

Verni kljub komunizmu

Po 20letih komunističnega režima se je na medicinski fakulteti v Bratislavi na Slovaškem izjavilo 80% slušateljev, da so verni.

Nov katoliški škof na Letonskem

V sovjetski republiki Letonski živi 500 tisoč katoličanov, ki imajo dve škofiji: eno v Rigi in drugo v mestu Lijepaja. Obe sta bili brez škofa. Nadškof iz Rige je umrl. Škofa iz Lijepaje pa so odpeljali že Nemci in živi sedaj v Španiji. V zadnjem času se je položaj katoličanov na Letonskem izboljšal. Sovjetska vlada je dovolila letonskemu duhovniku Vaivodsu, da je prispel v Rim, kjer se je udeležil koncilskih del. Dne 18. novembra 1964 je omenjeni duhovnik bil v Rimu posvečen v škofa. Papež ga je imenoval za apostolskega administratorja obeh letonskih škofij. Vest je objavil tudi moskovski radio. Letonska prestolnica je svojega novega pastirja sprejela s silnim veseljem. Dne 8. decembra 1964 je daroval v stolnici tega mesta svojo prvo pontifikalno mašo.

Oltar sredi cerkve

S posebnim odlokom so portugalski škofje odredili, da morajo biti v bodoče po vseh cerkvah glavni oltarji zgrajeni v središču cerkve na vzvišenem mestu. Na ta način bo mogoče darovati sveto mašo v neposrednem stiku z verniki, kakor je določeno od koncila za liturgično obnovo.

Poslanstvo škofa

Poslanstvo škofa je bila tema postnega pisma novega kardinala lyonskega nadško-

fa Villota. Mi smo poklicani v službo božjega ljudstva, tako piše nadškof, v službo vseh brez razlike, tako tistih, ki se zavedajo, da pripadajo Cerkvi, kot tistih, ki Cerkve še ne poznajo, ali ki so se addaljili od nje. V dobi, v kateri ljudje, še razdvojeni iz časov partizanskih bojev, teže po edinosti, mora biti škof bolj kot kdor koli človek za vse, človek, ki z besedo in vzgledom ter s svojimi deli izpričuje, da Cerkvi ni nihče tuj. Če gre v Cerkvi za kakšno prednost, potem ta velja za bolnike, starčke, izseljence, za kmečke svet, katerim sedanjí razvoj gospodarskega življenja ogroža življenjske in delavne pogoje.

Glavni kapitelj salezijanske družbe

8. aprila bo prišel v Rimu 19. glavni kapitelj salezijanske družbe, na katerem bodo izvolili novega vrhovnega in druge predstojnike. Udeležilo se ga bo 156 predstavnikov iz 60 držav. Razen tega bodo proučili nove prilagoditve zahtevam časa in smernicam 2. vatikanskega koncila. Kapitelj bo prvič zasedal v Rimu in sicer v novi salezijanski univerzi, ki jo bodo ob tej priložnosti odprli.

Protestanti bodo razpravljali o katolicizmu

Luteranstvo in katolicizem je tema mednarodnega sestanka, ki bo od 26. aprila do 1. maja v Sliacu na Češkoslovaškem. Sestanek so organizirale nekatere evropske protestantske cerkve in se ga bodo udeležili pastirji iz Francije, Avstrije, Velike Britanije, Italije, Holandske, Švice, SSSR, Madžarske, Romunije, Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške. Dela bo vodil dr. Wantula, varšavski luteranski škof in podpredsednik svetovne luteranske zveze.

Misijonska tragedija v Kongu

14 nadškofij, škofij in apostolskih prefektur je v Kongu še vedno v rokah upornikov. Od 44 kongoških cerkvenih okrožij je bilo 27 prizadetih zaradi komunistične vstaje, 3 pa so bila delno zasedena. Uporniki torej še vedno kontrolirajo 40% vse dežele in imajo nadzorstvo nad 4 milijoni prebivalcev, od katerih je 1 milijon 420.000 katoličanov. Na tem področju, ki je sedaj brez duhovnikov, in redovnic, je delovalo poprej nad 2000 oseb. Od teh je bilo 760 tujih duhovnikov, 70 kongoških duhovnikov, 180 misijonskih bratov, 70 bratov domaćinov, 590 tujih in 355 kongoških redovnic. Sedaj so bili skoraj vsi prisiljeni, da zapuste deželo, 80 jih je še vedno talcev v rokah upornikov. Na vsem področju, kje ga imajo v rokah uporniki so uničene vse bolniške socialne in vzgojne ustanove.

Vloga krščanskih socialistov pri zmagi komunistične revolucije v Sloveniji

Zadnje mesece se je tu pri nas na Primorskem začelo zopet precej pisati o krščanskem socializmu. O tem se še več govori in debatira v privatnih krogih in videti je, da se za krščanski socializem navdušuje predvsem del naše slovenske inteligence. Kajti značilno za naše izobražence je pomanjkanje poguma, namreč življenjskega poguma, ki v virtucini raznih idej, borečih se za zmago na svetu, ne najajo izbrati ene in se zanj zavzeti, temveč se raje skrivajo v polovičarstvu, kar je ravno krščanski socializem. Ta namreč ni ne ptič ne miš, zato pa uživa toliko simpatij pri delu slovenske inteligence in to je tudi užival v preteklosti. Je pa nevarna zmot, ki je povzročila že veliko tla in ga bo še povzročila, če mu po pomenu ne pogledamo v oči in se ga ne otresemo. Zato pa je naš namen posvetiti temu vprašanju nekaj člankov zaradi jasnosti načel in doslednosti v življenju. Danes začnemo s prvim člankom o vlogi, ki jo krščanski socialisti odigrali v izvedbi komunistične revolucije v Sloveniji. Članek je napisal neki naš sotrudnik (Ured.)

POGLEJMO DEJSTVO V OČI

Zgodovinsko dejstvo je, da je Osvobodilna fronta (OF) med zadnjo vojno podrinila osvobodilnega boja zoper okupatorja izvedla komunistično revolucijo in da je vprav revolucija bila glavni cilj pobudnice OF, to je komunistične partije Slovenije. To so med vojno mnogi slutili in se zato borili zoper OF. Danes pa so vse te stvari jasne in so prešle v zgodovino. Nekaterim pa še vedno ni jasen znančaj OF na Slovenskem in zato smo bralci slišali trditve, da je OF bila koalicija strank. To pa na noben način ne drži, kajti OF ni bila niti dejanska, še manj pa formalno zveza več strank.

To je dejstvo, ki ga bolj ali manj očitno priznavajo tako tisti, ki so v njej sodelovali kot tudi komunisti, ki so jo ustanovili. Poglejmo najprej komunistične višje (dokumenti, izjave in podobno)! V knjigi »Belogardizem« (Saje, Ljubljana 1952) je na strani 81 takole zapisano: »27. aprila 1941 so se na pobudo Centralnega komiteja komunistične partije Slovenije (CKKPS) zbrale skupine iz predlojnega imperialističnega gibanja na svoj prvotni razgovor po okupaciji. Na sestanku so poleg zastopnikov CKKPS prišli predstavniki demokratičnega krila v Sokolu, krščanskih socialistov in slovenskih kulturnih delavcev. To je bil ustanovni sestanek Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Iz povedanega sledi, da ni res, da bi bila OF ustanovljena kot koalicija političnih strank; v OF je takoj prevzela vodstvo ena sama stranka: komunistična partija Slovenije. Zato je bil tudi glavni štab partizanske vojske popolnoma v rokah članov CKKPS in zgrajenih partijcev kot so bili Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Franc Leskošek, Ivan Maček itd., v Izvršnem odboru OF (IOOF) pa so odločali trdni partizani kot Boris Kidrič (tajnik), Kardelj, Leskošek, ostali člani pa so bili Edvard Kardelj, tiste krščanskih socialistov) ter Rus, Franc Lubej in Polič Zoran kot zastopniki levega krila Sokolov. Vsi trije pa že prej simpatizirali s komunizmom, komunisti l. 1943 pa so se mu kot člani partije tudi formalno priključili. Edini, ki ni trdil, da ni partijec (n. pr. v brošuri »Beseda o OF«), je bil predsednik IOOF Edvard Vidmar. Bil je pa svobodomislec in

materialist ter zato nasprotnik katoliškega svetovnega nazora.

V času od 5. do 8. julija 1942 je bilo v Kočevskem Rogu partijsko zborovanje. Povabljeni so bili tudi zastopniki pravkar omenjenih »skupin«, in sicer samo teh dveh

Na tej partijski konferenci je Boris Kidrič izjavil približno tole: »Partija naj se izenači z OF, saj ima ona avantgardistično vlogo v njej...« (Črne bukve, 16). Predstavniki obeh skupin so vodstvo in vlogo partije v OF brez pridržka sprejeli.

Edvard Kocbek, vodilni predstavnik krščanskih socialistov v OF, je kasneje v knjigi »Tovarišija« (Ljubljana, 1953), ki naj bi bila nekak dnevnik iz časa njegovega udejstvovanja v Izvršnem odboru OF, zapisal o gornjem zborovanju tole:

»Jaz sem se zahvalil za vabilo v imenu krščanske skupine, v imenu skupine, ki je vseh zadnjih 20 let ob partiji najbolj predstavljala proletarsko, delovno in revolucionarno stališče, stališče, ki je šlo najdalj s partijo in ji nudilo vedno pomoč... Mi se kot kristjani ne bojimo sodelovati z vami... Mi zaupamo v vašo človečnost. To je velika beseda, to je velika stvar!... Vi in mi, vsi skupaj, smo danes povezani na življenje in smrt, dokler ne dosežemo skupne zmage.« (Tovarišija, str. 72.)

Proti koncu aprila 1943, ko je partija začela potovati OF z jasnim in odkritim delom za svoje cilje — za socialno revolucijo in za diktaturo proletariata —, so vsi člani Izvršnega odbora OF podpisali »Izjavo«, v kateri je bila priznana kot politična skupina v Osvobodilni fronti samo komunistična partija Slovenije, češ da je le ona sposobna izvesti med Slovenci pravo socialno revolucijo in sicer kot mednarodna organizacija, ki predstavlja avantgardo človeštva sploh« (Črne bukve, str. 30).

KRŠČANSKI SOCIALISTI SO SE PODVRGLI KOM. PARTIJI

O tej »Izjavi« je Kocbek v isti knjigi »Tovarišija« sledeče povedal:

»Prvotno nameravani sestanek dolenskih aktivistov se je spremenil v dokaj veliko zborovanje aktivistov iz vse ljubljanske pokrajine... Uvodne besede je povedal Vidmar... Nato je Kardelj začel razpredati svoj referat o splošnih in posebnih družbeno-političnih zakonitostih slovenskega osvobodilnega gibanja... Ko je Kardelj končal svoj referat, sta nastopila Fajfar in Rus (torej spet predstavnika samo dveh skupin), op. pisca). Prvi je podal razvoj krščansko-socialistične revolucionarne misli na Slovenskem, drugi pa je dokazoval, da so se pogoji za osvobodilno gibanje razvijali zadnja leta pred vojno tudi v levem krilu slovenskega sokolstva. Po kosilu sem odprl splošno debato z naslednjimi svojimi mislimi:

»Zborovanje temelji na »Izjavi«. Izjava pa ureja razmerje med skupinami, predvsem med partijo in krščanskimi socialisti. Zato se oglašam kot kristjan in hčem najprej priklicati v spomin dvojje dejstvo! Najprej dejstvo, da kristjani sodelujemo s komunisti. V teku preteklih dveh let smo že skoro nekam pozabili na ta zanimiv pojav, ki je edinstven v dosedanjih zgodovinskih revolucionarnih naporov in pomenja višjo stopnjo v razvoju nove Evrope... Naša skupina je že od vsega svojega početka kazala v dve smeri, v smer naprednega slovenstva in v smer očiščenega krščanstva... Stopili smo še en korak dalje in sprejeli marksizem in leninizem kot družbeno-politično metodo ter

vanje in prestrašen odskočil. Zdelo se mu je, da je nekdo molil noge izpod postelje...

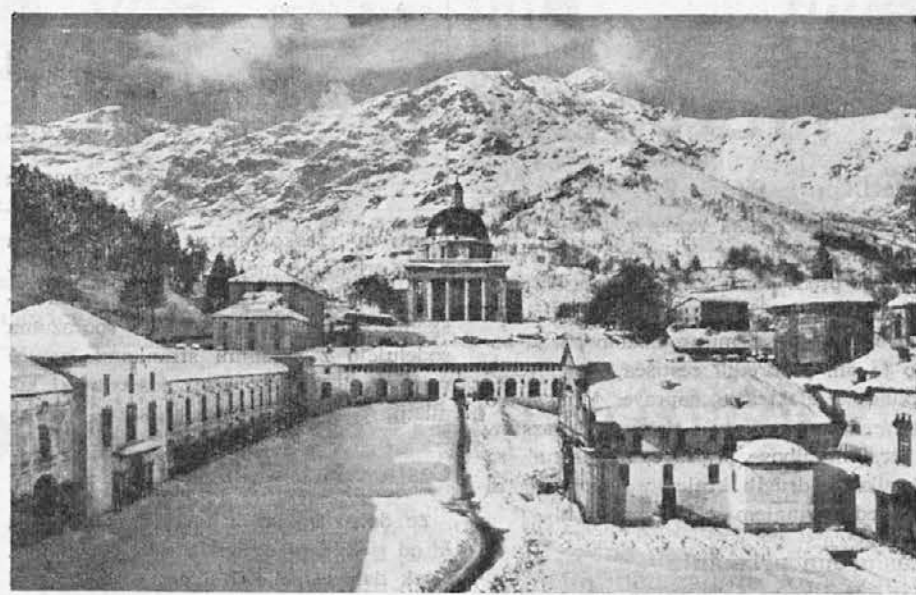
Pripoveduje, da je na Kranjskem neka deklica šla k spovedi. Spoštljivo je pokleknila na klečalnici pri spovednici in ondi čakala, da jo bo kdo stran potegnil in pokleknil na njeno mesto. Nenadoma so se pred nič hudega slutečo deklico odprla vrata okence. In dekletce je na veliko grozo v temni spovednici opazila črno oblečena, resnega spovednika. Deklica je v strahu in trepetu planila pokonci in bežala od spovednice in še po cerkvi kričala: »Ježeš! nekdo je notri!«

Nič manjši ni bil strah orožnika, ki je pod posteljo ugotovil navzočnost obutega človeškega bitja. Prestrašen je zakričal: »Za božjo voljo! Gospod narednik. Nekdo je pod posteljo!!! Ni dvoma. Nekdo je tu spodaj! Poglejte noge!«

Da še ne bi dvomil v resničnost njegovega daljnosežnega odkritja, je podnarednik brnil v izpod postelje štrleče noge. Učinek je bil isti. Noge so se zamajale in vrstile v prvotno lego.

Starejši orožnik pa med tem že naper-

Romanje v Oropo

OROPA V SNEGU

Tržaške in goriške rojake vabimo na skupno božjo pot v veličastno Marijino svetišče pod švicarskimi Alpami nad Bielelo: OROPA. Vsi, ki ste že bili na tem kraju, poznate čudovito lego, veliki samostan s tri tisoč prenočišč za romarje in snežene planine v ozadju.

Obiščemo tudi rojstna kraja dveh velikih mož: papeža Janeza XXIII. in sv.

z njo vred sprejeli strategijo in taktiko osvobodilnega boja, kakor jo pojmuje slovenska komunistična partija... Nočemo, da bi nam bila zaradi nazora zaprta pot do sproščenega aktivizma in do iniciativnega udeleževanja pri novih družbenih in političnih procesih« (Bravec naj presodi, ali je šlo Kocbeku in krščanskim socialistom za ideale ali za oblast! Zadnje njegove besede kažejo, da je bilo želja po deleženju na oblasti gonilna sila krščanskih socialistov v OF, op. pisca).

»Mi smo sprejeli marksizem-leninizem kot najprimernejšo in najučinkovitejšo metodo na družbeno-političnem področju... Stopamo v novo dobo osvobodilnega aktivizma, v kateri komunistična partija prevzema še večjo odgovornost... Vsega dela se želimo udeleževati kot pravi partnerji. Nočemo biti le podrejeni učenci, revolucionarji druge ali tretje kategorije... Hočemo biti polnokrvni aktivisti...«

Po diskusiji — nadaljuje Kocbek v svoji knjigi »Tovarišija« — sta povabila Kardelj in Kidrič člani krščanske skupine na prijateljski pomenek. Posebno Kardelj je znal viliti srčnost v ljudi s pravičnim označevanjem komunizma in z odpiranjem razgledov na prihodnost. Pozval je napredne kristjane v OF, naj prevzamejo vso odgovornost ne le za cilje svobodilnega gibanja, temveč tudi za cilje dokončne narodne in družbene osvoboditve Slovencev. Sodelovanje kristjanov s komunisti naj bi bila za napredne kristjane edinstvena prilika za njihov človeško in verski razvoj.

»Med takimi ljudmi, kakor smo mi — je nadaljeval Kardelj — niso važne podrobnosti, temveč monumentalna vera. Ta nas mora vezati, kajti nihče niti med komunisti ne ve do kraja, kako se bodo uresničili cilji naprednega človeštva... nihče tudi ne ve, koliko današnjih načrtov bomo mogli izpolniti in katera med njimi bomo morali bistveno popraviti (n. pr. svobodo vere in nazorskega življenja, op. pisca)... Zgodovina se nikoli ne ponavlja, zato nihče izmed komunistov ne more in tudi ne sme do pike natančno ponoviti v Evropi ruske revolucije... Te besede so izredno vplivale na nas — tako zaključuje Kocbek svoj dnevnik (Tovarišija, str. 426-434).

SINCERUS

Janeza Boska. V obeh krajih kakor v Turinu, kjer se tudi ustavimo, je mnogo zanimivosti za romarja in turista.

Rojaki! Ne greste prvič na veliko skupno romanje. Premnogi ste bili že večkrat. Pridite tudi letos! Ne bo vam žal! Letošnja pot je krajša, ni težav z dokumenti, cena za celotno oskrbo zmerna, cilj izredno lep. Pridite!

Romarski odbor sestavljajo: gg. Gerdol, Kunčič, Stuhlec, Jurak in p. Fidelis.

SPORED

V nedeljo, 4. julija: okrog polne odhoda iz Trsta s posebnim vlakom. Okrog devetih zvečer prihod v Oropo, večerja, počitek.

Ponedeljek, 5. julija: naš romarski dan v Oropi, ogled kraja, izlet v planine nad Oropo, zvečer lurska procesija.

Torek, 6. julija: Po zajtrku odhoda na Colle Don Bosco; v novem romarskem svetišču služba božja, sledi kosilo v veliki restavraciji, obisk Turina in zanimivosti, zvečer v Oropi večerja in počitek.

Sreda, 7. julija: god sv. Cirila in Metoda; po zajtrku odhoda na vlak, okrog polne kosilo v Bergamu, obisk rojstne vasi papeža Janeza in naprej proti domu. V Vicenzi na Monte Berico večerja in pred polnočjo prihod v Trst oz. v Gorico.

Stroški romanja za vožnjo in celotno oskrbo štiri dni 21.500 lir. Ob prijavi da vsak na račun polovico vsote. Če bo v tem času povišana cena voznih listkov na vlaku, se vsota spremeni.

Vpisovanje od 1. aprila do Velike noči in sicer na Tržaškem pri vsakem slovenskem duhovniku, na Goriškem samo v upravi Katoliškega glasa, Riva Piazzetta 18. Vsak romar poravnava celotno vsoto do 15. maja na kraju vpisa. Kdor odstopi do 1. julija, dobi nazaj ves denar razen vpisnine, ki je 500 lir.

OPOMBE: Ob vpisu prinese vsak osebno izkaznico. Za otroke in železničarje ista cena, ker imamo vsi polovično vožnjo. Za sobo v Oropi z eno posteljo se doplača po 300 lir na noč. V Oropi prenočujemo trikrat. Do Orope se pripeljemo z avtobusi.

Nadaljnja obvestila o romanju bodo v Katoliškem glasu. Zadnje dni junija dobijo romarji točen spored, urnik za vlak in kratko navodilo.

Rojaki! Z veseljem na lepo in veselo božjo pot.

Najlepše priporočilo za skupno romanje je ZGODOVINA naših velikih romanj, ki smo jih že doživeli!

Z romarskim križem na čelu, pod zastavo sv. Cirila in Metoda zopet v veliko procesijo — v MARIJINO SVETIŠČE!

Vabl

DUHOVSKA ZVEZA V TRSTU

IN GORICI

Radio Trst A

od 28. marca do 3. aprila 1965

Nedelja: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojano. — 10.30 Poslušalji boste... Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.00 Zborovske skladbe tržaških avtorjev. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Gojko in Cvetka«. Drugi in zadnji del. — 12.00 Nabozne pesni. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Cerne. — 15.00 Znani pevci: Frank Sinatra. — 15.30 »Testament«. Povest, ki jo je napisal Janko Kersnik, dramaturg Ivan Rozman. — 20.30 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: »Poglej, nevaležni otrok, kakuo je tvoj grjech vesok!«

Ponedeljek: 17.20 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu, pripravila Emilija Cermen Ferluga. — 18.30 Koncertisti naše dežele. — 20.35 Riccardo Zandonai: »Roméo in Julija«. Opera v treh dejanjih.

Torek: 11.45 Beneški motivi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 17.20 Italijanščina po radiu: Spopolnjevalni tečaj: 38. lekcija. — 19.30 Postni govori: (8) Dr. Franc Segula: »Grešnike svariti«. — 20.35 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 22.00 Slovenske novele 19. stoletja: Ivan Kavčič: »Polžev Andrejec«.

Sreda: 11.35 Radio za šole (za I. stopnjo ljudskih šol). — 12.15 Postne legende: Marjan Vouk: (4) »Usmiljenje ptice«. — 13.30 Prijetna srečanja, izbor motivov in izjav javcev. — 18.30 Glasba in glasbeniki v anekdotah, pripravil Dušan Partot. — 19.15 Higiena in zdravje, pripravil dr. Rafko Dolhar. — 20.35 Simfonični koncert orkestra italijanske radiotelevizije iz Milana.

Četrtek: 12.15 Okno v svet. — 17.20 Italijanščina po radiu. — 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: (22) »Ilirstvo in Stanko Vraz«. — 20.35 »Vzgojitelj v zadregi«, veseloigra v treh dejanjih.

Petek: 11.35 Radio za šole (za II. stopnjo ljudskih šol). — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Slovenski solisti. — 19.00 Italija in Južni Slovani v letih 1848-1918: Miloš Vauhnik: (5). — 19.30 Postni govori: (9) Msgr. Jože Jamnik: »Navedne učiti - dvomljivcem prav svetovati«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Verski motivi v operni glasbi, pripravil Dušan Jakomin. — 21.30 Znanost in tehnika: Slavko Andree: Poskusne letalske katastrofe.

Sobota: 11.45 Italijanski orkestri in pevci. — 12.15 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 »Volan«. Oddaja za avtomobiliste. — 17.00 Pevski zbori Furlanije-Juljske krajine: Novi zbor »Montasio« iz Trsta, ki ga vodi Mario Macchi. — 17.20 Drugi Vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 17.30 Pisani balončki. Radijski tednik za najmlajše. — 19.15 Družinski ozornik. Urednik Ivan Theuerschuh. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Zbor iz St. Mavra, ki ga vodi Gabrijel Devetak. — 21.00 Postne legende: Marjan Vouk: (5) »Desni razbojnik«.

Se nekaj o cvetlični razstavi

Kakor smo v našem listu že javili, bo letošnja XI. cvetlična razstava v miramarskem parku v času od 22. maja do 6. junija. Poleg glavne prireditve, ki bo privedla več sto domačih in tujih razstavljavcev in kateri je zagotovil častno pokroviteljstvo sam predsednik republike Saragat, bodo letos organizirali še vrsto stranskih prireditev in tudi tekmovanje šolskih otrok z naslovom »Moja najljubša cvetlica«.

(se nadaljuje)

MEJA

Le še Molotovljevi robček je nekoliko kralj gospoda Simona. Orožnik je res delno nočno omarico in pogledal vanjo. Vendar jo je zaprl, ne da bi v njej opazil ničesar izrednega. Nato je isti orožnik opazil omaro. Oguljena in ponošena obleka ni kazala na to, da bi vodja jugoslovanskega centra na Slemenici vlekel do omaro plačo.

Poglejte tudi za omaro, gospod podnarednik! je debelušasti poveljnik preiskovalne komisije ukazal vitkemu tovarišu. Podložnik je nemudoma izpolnil ukaz in se med posteljo in omaro prerinil tako tiho, da je videl v kot za omaro in pogled od onod poročati: »Nič sumljivega!«

Ko pa se je narednik po isti ožini ravnosko pomikal nazaj, se je spotaknil ob razgovor obrnjene čevlje, ki so štrleli izpod postelje in se sumljivo zamajali. Ko je bil že izven ožine, je ponovno brnil

jal puško proti postelji in od strahu zmedeno kričal podrejenemu podobno kot kričel radijski napovedovalec pri nogometni tekmi:

»Naperite puško! Nevarnost je skrajna. Proglasim obsedno stanje za župnišče! Odrčam strogo pripravljenost vsega oboževanega osebja! Gre očividno za oboroženega jugoslovanskega vohuna!«

In že sta oba razburjena orožnika namerila vsak svojo puško proti postelji, med tem ko se je Kreutzbauer nemirno premikal in vprašujoče pogledoval župnika.

Težko je reči, kdo je bil tisti čas v neprijetnejšem položaju, Ali gospod Simon ob postelji ali njegov dolgotrpeč gost pod posteljo.

OSEBNA PREISKAVA

V naslednjem trenutku je narednik že pozval vohuna:

»V imenu postave vas pozivam, da se nam nemudoma predstavite! V primeru poizkusa bega ali nasilja bomo uporabljali orožje.«

Nace se zaradi žandarjevega vpitja seveda niti ganil ni. Ne le zato, ker ga ni razumel, temveč tudi zategadelj, ker je bil

ves trd od strahu, da so ga Angleži odkrili. Torej je bilo le res, da so ga Angleži zasledovali, on pa je mislil, da se je župniku zlagal, ko je trdil, da so mu Angleži za petami. Ali pa ga je Bog kaznoval za laž in dopustil, da je Angležem slučajno padel v roke.

Strahna je bila za Naceta tudi misel, da so Angleži pravzaprav povsod pričujoči. Ne le v taborišču, tudi po hribovskih vaseh in župniščih stičejo za ubogimi begunci.

Da možje postave Naceta ne bi s silo vlekli izpod postelje ali ga celo ranili, se je dušebrižnik sam sklonil k Nacetu, dvignil posteljno pregrinjalo in na odru pod posteljo se je v ležečem položaju nekoliko prikazal glavni junak žaloigre.

Gospod Simon je nesrečnega gosta sočutno nagovoril:

»Vidiš, Nace, odkrili so te. Nič ni pomagalo, da si se skrili. Predolge noge imeš pa so te opazili. Vendar se nikar nič ne boj! Vse se bo dobro izteklo. Samo izpod postelje moraš zlesti, da te vidijo. Bom že jaz zate govoril, da bo prav...«

Zandarja je strašno jezilo, da se župnik

TRŽAŠKE NOVICE

Boršt

Člani dramske skupine Mladinskega krožka iz Doline so že večkrat nastopili na našem odru v dvorani pri č.č. sestrah in vedno so se dobro odrezali. V nedeljo, 14. marca so nas prijetno presenetili z Nušičevo trodejanjo »Navaden človek«. Nudili so nam dve uri zabave in pristranskega smeja. Kljub lepi nedelji je bila dvorana polna in gotovo nikomur ni bilo žal, da se je zaradi igre odpovedal nedeljskemu izletu.

Igravkam in igravcem želimo, da bi imeli še mnogo tako uspešnih nastopov tudi v drugih dvoranah na Tržaškem. Zahvaljujemo se jim in želimo, da bi nas kmalu spet obiskali.

Mačkovič

Več kot leto dni ni v naši vasi nobeden umrl, ta mesec pa je smrt pobrala zapovrstjo kar štiri vaščane.

Prvi se je poslovil 9. marca cerkveni starešina *Andrej Sturman*. Dopolnil je 83 let in nikdar v življenju ni bil resno bolan. Vsem je bil zgled vernega moža in zavednega Slovenca. Za vero in narod je moral mnogo trpeti, vendar je ostal do konca zvest svojim zdravim načelom.

Teden dni pozneje je umrla 86-letna *Ivana Tul*, svakinja pokojnega bogoslovnega profesorja msgr. Ivana Tula. Bila je skrbna gospodinja in je v svojem življenju storila mnogo dobrega. Moč za vse žrtve in vdano prenašanje trpljenja v dolgi bolezni ji je dajala trdna vera in pogosto prejemanje zakramentov.

Sveti Jožef je za svoj praznik poklical k sebi nekdanjega dolgoletnega cerkovnika *Josipa Tula*, ki je prav tako dočakal visoko starost.

Dne 22. marca je izdihnil 55-letni *Viktor Slavec*, ki ga je nekdo povozil, ko se je vračal z dela.

Zelimo, da bi se smrt vsaj za nekaj časa ustavila in nam pustila, da zadihamo pomladno življenje, ki se pontuja. Ker pa je gospodar smrti in življenja vseomogoči Bog, je prav, da prosimo njega, naj bo nam in vsem našim rojakom milostljiv.

Ricmanje

Tudi letošnji vaški »patron« je privabil, kakor je že v tradiciji, številne obiskovavce v naše starodavno Ricmanje. Dan je bil prekrasen. Zunaj je bilo vse živo in prav pomladno. Ljudje, zvesti lepi krščanski tradiciji, se tudi niso pozabili pripočat sv. Jožefu v naši cerkvi. V zraku pa vedrina in sproščenost, za mnoge izletnike pa obujanje spominov na mlada otroška leta.

Zakaj ne drugače?

Openski kaplan za italijanske vernike g. Mario Cividin je objavil v verskem glasilu openske župnije »K cilju« (Verso la meta) članek o begunskih naseljih z naslovom »Zakaj ne drugače?«

»Zadnje tedne so tekli potoki črnili o takomenovanem političnem dogovoru, po katerem ne bi smeli kršiti etničnega značaja področja s postavljanjem novih naselij.«

Naj mi bo dovoljeno, da se tudi jaz oglašim v tej bojni igri.

Ce naj bom odkrit, nisem imel nikdar graditve naselij na Krasu za pozitivno stvar. Po mojem mnenju so namreč ta naselja jačila zid med obema narodnostnima skupinama. Zidanje teh naselij je tako moglo zavzeti značaj polemike, borbe, razdvajanja.

Po drugi strani so naselja lahko omogočila, da se niso izgubile verske, društvene in socialne tradicije. In tudi to stališče je moglo biti pozitivno.

Po mojem mnenju bi slednji namen moral biti žrtvovati za sožitje med prebivalci kraške planote.

Vedno je še odprto vprašanje zidanja stanovanjskih ljudskih hiš.

So še barake, v katerih stanujejo ljudje, ki niso begunci.

Mnogi še čakajo na manj nezdrava stanovanja.

Zidajmo torej za vse: za begunce in nebegunce, Italijane in Slovence!

Pa ne samo v naprej določenih področjih, ampak brez razlike, tam kjer je pravno zemljišče.

Konec koncev gre za to, da damo dom tistemu, ki ga nima. In to iznad politike, to je iz krščanske pravičnosti.

Cvetlična razstava v Miramaru

Letošnja cvetlična razstava v Miramaru bo obsegala 70.000 m² površine. Otvorili jo bodo predvidoma meseca maja. Na njej bo sodelovalo 332 razstavljalcev ali morda še več. V samem miramarskem parku bodo te dni preuredili cestišča, stole, vodovodne in električne naprave. Ministrstvo za prevoz je obljubilo popust za razstavljalce in njihove priprave, kakor tudi za potnike iz drugih krajev v višini 20% in to med 21. majem in 6. junijem t.l.

Zaslužena priznanja

V glavni dvorani tržaške trgovinske zbornice je bila pred dnevi svečana predaja diplom zaslužnim delavcem, kmetom, obrtnikom in podjetnikom, med njimi tudi mnogim Slovincem. Svečanosti so se udeležile najvišje krajevne oblasti. Na podlagi seznama, ki ga je pripravila posebna komisija trgovinske zbornice, je dr. Caidassi razdelil prisotnim 108 priznanj (zlato medaljo in posebno značko trgovinske zbornice ter diplomu), ter istočasno prikazal predanost delu nagradencev kot zgled za mlado generacijo. Na svečanosti je spregovoril tudi tržaški župan dr. Franzil. Med najpomembnejšimi in najstarejšimi kmečkimi gospodarstvi so prejeli priznanje tudi Franc Križmančič iz Bazovice, ki je kandidat Lipove vejice in Slovenske narodne liste že od prvih začetkov, nato še Rafael Semec iz Prečnika, Rudolf Sosič z Opčin, Karel Pernarčič iz Devina-Nabrežine, Viktor Gec, Lovrenc Bandi iz Doline in številni drugi pridni in umni gospodarji.

Novi predsednik komisije za Trst

Tržaški župan dr. Mario Franzil je bil izvoljen pred dnevi za novega predsednika komisije za Trst. Med člani je sedaj tudi novi pokrajinski predsednik dr. Savona.

Komisija za Trst upravlja sklad 10 milijard lir za gospodarski razvoj našega mesta. V njej ni nobenega Slovenca, čeprav predstavljajo znaten del produktivnih sil in so dosti prispevali v preteklosti in sedaj.

GORIŠKE NOVICE

Praznik sv. Jožefa v Zabnicah

Tudi letos so se Zabničani lepo pripravili na praznik sv. Jožefa. Opravili so devetdnevno z večerno sv. mašo in zadnja dva dni jih je izredni pridigar pripravil z govori na velikonočno sv. obhajilo.

Mnogo snega je še povsod po Kanalski dolini, a oltar sv. Jožefa v zabniški župni cerkvi je bil ves v zelenju in cvetju, res prava pomlad v še zasneženi vasi. Pevski zbor se je lepo pripravil, da spremlja sv. mašo v domačem jeziku in je pel na praznik pel latinsko mašo pri zadnji slovesni sveti daritvi. Vsa čast pevcom, da so se tako potrudili, le vztrajati morajo še naprej. Tudi litanije sv. Jožefa so pevci vodili, katerim je odgovarjala vsa cerkev.

Sv. Jožefa so prišli počastiti tudi Ukljani s svojim zborom. Na praznik je daroval drugo sv. mašo g. župnik iz Ukeve v domačem jeziku in zbor je ubrano spremljal sv. obred.

Domačini v Zabnicah kar lepo molijo pri svoji maši ob nedeljah. Naj jih domača cerkev družji, da bodo ohranili svoje stare navade in novi obredi naj poživijo njihovo versko življenje.

Župna cerkev je zdaj tudi bolj zavarovana pred mrazom, ker je g. župnik poskrbel nova vrata in dvojna okna.

★

Na sv. Višarjah je še okrog 3 m snega, a vendar je na višarski gori vedno dosti turistov. Vsako nedeljo in praznik je v božjepotni cerkvi ob 11.30 sv. maša. Na praznik sv. Jožefa je bilo kar 41. ljudi pri sv. maši.

Seja občinskega odbora v Gorici

Podžupan Lupieri je vodil zadnjo sejo občinskega odbora, ki je bila v četrtek zvečer. Odobrili so nadaljnjih 23 milijonov lir za dokončno ureditev mestnih pločnikov; manjšo vsoto so odobrili za namestitev novih klopi v mestnih parkih ter so se soglasno izrekli za drugo fazo izgradnje Doma onemoglih v Ločniku.

KINODVORANA - BAZOVICA

V nedeljo, 28. marca 1965 gostuje dramski odsek SKPD »M. Filej« iz Gorice s A. P. Cehova

„Štrček Vanja“

igro v štirih dejanjih

Pričetek ob 17. uri. Med odmori srečolov za sklad Slomškovega doma.

njosti za tržaško mesto. Prav bi bilo, da bi na pristojnih mestih spoznali, da demokratičnim Slovincem, ki sedaj na Tržaškem na podlagi določenega sporazuma sodelujejo z vladnimi strankami, pritiče mesto tudi v tako važni gospodarski komisiji.

Cesta v Briščikih

Ze dolgo hodim in se vozim po cesti, ki od gostilne v Briščikih pelje mimo šole. Vsak dan se pelje in mora hoditi po tej poti veliko ljudi. A vsak mora pri tem ugotavljati, da so luknje v tlaku vedno bolj globoke in vedno bolj številne. Cestar vrže tu pa tam nekaj zemlje ali gramoza: seveda je naslednji dan cesta taka kot prej. Otroci, ki morajo v šolo, so prisiljeni skakati med eno luknjo in drugo, da ne zaprašijo preveč svojih čevljev in če je deževno vreme, da ne pridejo v šolo z mokrimi čevlji in nogavicami. Saj morajo potem sedeti štiri ure z mokrimi nogami. Prosili bi, da bi občinska uprava v Zgoniku poskrbela za popravo te važne ceste. Naveličali smo se praznih obljub, posebno ob priliki volitev! Želimo si cest, kakor je treba!

Nova ljudska stanovanja

Potem, ko je tržaški občinski svet sprejel ugovore vrtnarjev s Kolonkovca, kjer so nameravali na podlagi zakona 167 razlastiti kar 390.000 m² zemljišč, je bilo potrebno poskrbeti za nova zemljišča. Sestavila se je komisija, ki je po sedmih mesecih dela prišla do sklepa, naj se v namdestilu za zemljišča na Kolonkovcu, razširijo že določena področja Rocol-Melara, pri Spodnji Sv. Mariji Magdaleni, na Kjadinu, v ulici Zvončkov (Campanelle), na Lepem hribu (Montebello), pri Sv. Soboti ter v ulici Sv. Marka, ter predlagala občinskemu svetu proučitev možnosti preureditve stanovanjskega predela na Vrdeh.

Slovenska božja služba v Gorici

Od 7. marca dalje je v Gorici takole poskrbljeno za slovensko službo božjo:

Ob 6,16 sv. maša v stolnici; po maši je blagoslov z Najsvetejšim.

Ob 7,30 sv. maša v Zavodu sv. Družine, ul. Don Bosco 66.

Ob 8. uri sv. maša pri Sv. Ivanu.

Ob 9. uri sv. maša na Travniku.

Ob 10. uri sv. maša na Placuti.

Ob 19. uri sv. maša pri Sv. Ivanu. Od maja do septembra bo ob 20. uri.

Pri vseh teh mašah se samo slovensko moli, poje ter pridiga. Verniki, poslušajte se sv. maš v materinem jeziku!

SV. SPOVED ZA SLOVENCE V GORICI

Možnost spovedovanja v slovenščini je v Gorici v naslednjih cerkvah in po naslednjih urnikih:

V STOLNICI: vsak dan od 7. do 8. ure stolni vikar dr. Humar; od 8. do 9,30 mons. Alojzij Novak. Poleg tega se tam spoveduje vsako soboto in pred vsakim praznikom od 5. do 8. ure zvečer.

PRI SV. IGNACIJU: vsak dan od 7. do 8. ure č. g. Stanko Jerico, kaplan. Ob nedeljah od 7. do 10. ure ali g. kaplan ali g. Martinčič. Ob sobotah in pred prazniki se tam spoveduje od 16. ure dalje.

PRI KAPUCINIH: na razpolago je p. Fidelis Kranner od 6. ure dalje vsak dan in vsak praznik. Če ga ni v spovednici, ga je mogoče poklicati.

PRI SV. ROKU: tam spoveduje č. g. Cvetko Zbogar, kaplan, vsako nedeljo zjutraj in tudi ob prvih petkih.

NA PLACUTI: v slovenskem jeziku spoveduje p. Viljem Endrizzi vsak delavnik in vsak praznik, ko nima službe v bolnišnici.

Ne pozabite, da morete v civilni bolnišnici vedno poklicati p. Viljema (P. Guglielmo), da se spoveste v slovenskem jeziku.

Kot je razvideti iz zgornjega pregleda, manjkajo slovenski spovedniki v vseh novih župnijah v mestu, v starih župnijah se je pa vedno mogoče spovedati v slovenskem jeziku.

Smrt zaslužnega učitelja

V nedeljo, 21. marca je umrl v Mirnu upokojeni učitelj *Anton Ferlat*. Dočakal je izredno visoko starost 90 let.

Pokojni je bil oče prof. Branka Ferlata, ki uči na slovenskem učiteljskem v Gorici ter profesorice Karle in učiteljice Vere in Adele. Veliko let je služboval v Mirnu, kjer si je tudi ustvaril svoj dom.

Pogreb je bil v torko na domačem pokopališču v Mirnu.

Naše sožalje njegovemu sinu in hčeram ter pokoj njegovi duši.

R A Z N O

Vrzeli v drami »Namestnik«

Slavni pridigar v pariški katedrali Notre Dame, pater Riquet je imel v Bernu v Švici predavanje o pomanjkljivostih in vrzelih Hochhustove drame Vikar. Govornik je predvsem prikazal diplomatsko in človečansko delo Pija XII. v korist žrtev narodnega socializma in še posebej korist židov. Papež Pacelli, tako je dejal pater, je dejansko storil vse, kar je bilo mogoče storiti v tistih okoliščinah. Gotovo, Pij XII. ni udaril s pestjo po mizi, ker to ni odgovarjalo njegovemu značaju, ni pa varčeval z obsodbami in protesti proti Hitlerjevemu novemu poganstvu. To njegovo stališče je bilo nedvoumno in je opogumljalo odpor tistih, ki so se borili proti nacističnemu barbarstvu.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani ob smrti našega draga očeta

ANTONA FERLATA

zlasti č. g. župniku in g. zdravniku za njihovo pomoč in tolažbo, g. govorniku za poslovljni govor, pevcom in vsem darovavcem cvetja ter sploh vsem, ki so spremljali na zadnji poti.

23. marca 1965

Zalujoča družina

Krščanska pomoč Indiji

Ameriška škofovska katoliška dobrodelna konferenca je nudila indijskemu prebivalstvu v teku leta 1964 pomoč v znesku 7 milijonov 874.000 dolarjev.

Ugledno mesto vzhodnih patriarhov v kardinalskem zboru

S posebnim odlokom je papež Pavel VI. določil, da vzhodni patriarhi, ki so postali kardinali, obdržijo svoj patriarhatski sloves brez dodatka kake naslovne cerkve Rimu in ne da bi bili vključeni v rimski duhovščino. V kardinalskem zboru bodo imeli zato posebno ugledno mesto.

OBVESTILA

Apostolstvo molitve v Gorici priredi velikonočni ponedeljek, 19. aprila celodnevno romanje v Padovo. Romarji bodo obiskali baziliko sv. Antona, celico, kjer je spovedoval božji služabnik p. Leopold Mandić ter njegov grob, na povratku bodo pa ustavili tudi v Benetkah. Prijatelj sprejema g. fotograf Stefan Kleindinst svojemu foto-studiju na Travniku v Gorici. Prijavite se pravočasno, ker je zaniman za romanje zelo veliko.

Dramska skupina iz Doline ponovi nedeljo, 28. marca v Marijinem domu Rojanu Nušičevo šaloigro »Navadni človek«. Začetek ob 17.15. Med odmori predolov. Vsi vljudno vabljeni!

DAROVI

Za Alojzijeve: N. N., Mavhinje, 1.000 N. N. 1.500; M. Z. 3.000; Novak Leopold 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; J. Marko 3.000; družina Tomšič, Sovodnje, 2.000

Za Alojzijeve: M. Gorican v spom. pok. p. Preserna 2.500; N. N. v spom. pok. Benedikta Košiča ob obletnici smrti 5.000 lir.

Za tiskovni sklad: N. N. 1.000; namesvetja na grob g. Flejc Terezije Daroga. Costa 2.000; Marinič Kristina, P. gora, 500 lir.

Za zavod sv. Družine: Družina Tomšič Sovodnje, 2.000 lir.

Vsem dobrotnikom iskren Bog plačal! Za Katoliški dom: N. N. ob 1. obletnici pok. Benedikta Košiča 10.000; N. N. 3.000; Dornik 1.000! N. N. 1.000; N. N. ob smrti ing. Albina Mozetiča 5.000; N. N. 3.000; U. Z. 3.000; Cej Jožef 500; Leban Marjan 500; Munih Katarina 1.000; Brezigar 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; I. H. 3.000; P. tunat Doles 1.000; družina Zgavec 500.

Za Marijanišče: v spomin pok. Jož. Senčar iz Opčin daruje mož 2.000 lir; M. Trst mesečni prispevek 2.000 lir; družina D., Opčine 2.000 lir; družina F., Opčine 1.000 lir; P. Z. 1.500 lir; namesvetja na grob pok. Katarine Peršič - Senčarje družina Skabar 3.000 lir

Za Marijin dom v Rojanu: Natali 1.000; H. S. 1.000; Marijina družba ob smrti dr. benice Alojzije Klun 10.500; E. K. 1.000; L. M. 1.000; Robert Rože ob otvoritvi novljene pekarnice 5.000; O. M. 2.000; T. 1.000; Ferfolja Albina 2.000; Marija F. Jan od nastopa slovenščine v bogoslužju 5.000; K. 3.000; L. M. 1.000; S. T. v zahvalo Materi božji ob nesreči 1.000; J. U. 1.000; Forno Marija 2.000; B. A. 5.000; I. P. 1.000; Majcen Jože ob godu 1.000; Bole Alojz 5.000; družina Stojkovič ob smrti tete Alojzije Gorup 10.000; Justina Klun v spom. stitev pok. tašče Alojzije Klun 7.000

Za župnijski dom v Steverjanu: Č. Hlede 30.000; Fani Pintar 2.000; A. K. 10.000; Roman Vogrič 5.000; J. K. 6.000; J. 10.000; A. R. 50.000; Ivan in Jožica Muhič 1.000; A. K. 20.000; družina Jožef Gravn 10.000; družina Karara 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa trgovski L 30, ošmrtnice L 50, več davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici